

STERRENWACHT LIMBURG

JAARVERSLAG 2013

Sterrenwacht Limburg
Schaapskooiweg 95
6414 EL Heerlen
E: info@sterrenwacht.nl
T: 045 82 0 00 64

Voorwoord

Geachte lezer,

Voor u ligt het jaarverslag van sterrenwacht Limburg. 2013 was voor ons een prachtig jaar. We hebben met minimale middelen en maximale inzet van onze vrijwilligers de doelstelling van onze sterrenwacht ruimschoots gehaald. De vrijdagavonden waren goed bezocht, maar ook enkele zonnige zondagen in het voorjaar en zomer. Maar we hebben ook onze handen uit de mouwen gestoken; We hebben twee prachtige antieke telescopen weten te restaureren, en een heus planetarium geïnstalleerd om ons publiek zowel heden als verleden van (amateur-)sterrenkunde te laten zien en beleven. We zijn actief geworden voor de jeugd, hebben enkele prachtige educatieve projecten ondersteund en konden gastheer zijn voor enkele bekende evenementen zoals de sterrenkijkdagen, nacht van de nacht en het wetenschapsweekend. Kortom: Limburg heeft weer een uniek stuk educatief en cultureel erfgoed erbij.

Voor 2014 hebben we enkele mooie projecten op de rol. Een daarvan is een unieke heliostaat (=grote zonnekijker) die we van een collega-sterrenwacht in langdurige bruikleen hebben gekregen. Zo kunnen we het publiek overdag de zon op een veilige manier van dichtbij laten zien in al haar schoonheid. Tevens willen we veel energie gaan steken in een zeer originele expositie over ruimte en tijd. Volg onze website en Facebook-pagina voor het laatste nieuws hierover.

We wensen u veel leesplezier en hopen u snel te mogen verwelkomen in onze fraaie sterrenwacht. Op de toekomst!

Norbert Schmidt, voorzitter sterrenwacht Limburg

Sterrenwacht
Limburg

Geschiedenis

In 2011 beëindigde het eXplorion science center haar activiteiten op de Brunsummerheide. Deze werden overgedragen aan het Continium Discovery Center te Kerkrade. Daar was echter geen plaats voor een sterrenwacht-functie en deze kwam dan ook te vervallen.

In 2012 sloegen enkele amateursterrenkundigen de handen ineen om te onderzoeken of er draagvlak was voor een publiekssterrenwacht op de Schaapskooi. En dat draagvlak was er zeker! Mede amateursterrenkundigen en publiek waren enthousiast over het idee. En zo werd op 9 januari 2012 stichting sterrenwacht Limburg in het leven geroepen.

De maanden erop werd er door de stichting vooral met potentiële stakeholders, de eigenaar van het gebouw en andere relevante partijen overlegd en afspraken gemaakt. De stichting werd bijgestaan door een groep amateursterrenkundigen, vrijwilligers en organisaties die ook bijdroegen aan het operationeel maken van het gebouw. Er moest namelijk veel gebeuren; Zo lekte het dak enorm, was de oude antieke kijker onderkomen en er was geen bruikbare expositie. Met behulp van een schare enthousiaste vrijwilligers werd daar de komende maanden hard aan gewerkt. Het resultaat? Een spetterende opening van de sterrenwacht op 22 februari 2013. Sindsdien is Limburg weer een uniek stukje educatief en cultuur erfgoed rijker!

Nu dat het jaar ten einde is, kijken we terug op een succesvol eerste operationele jaar. En ook 2014 heeft veel in petto. Zo kunt u in ons werkplan van 2014 lezen dat de sterrenwacht zich nog meer gaat richten op educatie, samenwerkingsverbanden aangaat met gerelateerde partijen en dat de expositie flink wordt uitgebreid.

Opening sterrenwacht
Op 22 februari 2013 opende de sterrenwacht formeel haar deuren. Deze opening werd onder veel belangstelling verricht door wethouder dhr Peter van Zutphen. Sindsdien is de nieuwe publiekssterrenwacht een feit.

Publieksfunctie

De publieksfunctie van de sterrenwacht stond hoog in het vaandel. Zo was de sterrenwacht iedere vrijdagavond geopend voor het algemene publiek. Het aanbod van de sterrenwacht garandeerde een interessante kijk in de sterrenwereld voor iedere leeftijd vanaf 6 jaar. In de zomer was de sterrenwacht ook op enkele zondagmiddagen open om de bezoeker met ons gespecialiseerd instrumentarium de Zon te laten zien.

Expositie

Sterrenwacht Limburg beschikt over een dynamische expositie die regelmatig wordt bijgewerkt en verversd. De expositie introduceert de bezoeker tot verschillende facetten van de sterrenkunde. Zo leren de bezoekers met enkele leerzame doe-dingen de mechanica achter voorkomende sterrenkundige-fenomenen zoals verduisteringen, maanfases, kometen en nog veel meer. Ook laten wij de bezoeker zien wat de sterrenkunde als hobby zoal te bieden heeft.

Praktijk en interactiviteit

In 2013 gebruikte de sterrenwacht verschillende presentatiemethoden om de mensen op een praktische wijze te introduceren tot het zonnestelsel en de actuele sterrenhemel. Medewerkers van de sterrenwacht gaven de bezoeker met behulp van presentaties een rondleiding langs onze planeten. De sterrenwacht is sinds de zomer van 2013 ook in het trotse bezit van een planetarium dat door middel van een projector een *live* sterrenhemel kan projecteren. Zo krijgen de bezoekers bij slecht weer toch een idee van de sterrenhemel boven ons.

Sterrenkijkavonden

Bij goed weer stonden er telescopen buiten om de mensen naar de sterrenhemel te laten kijken. De hoofdattractie op dit gebied is wel de antieke 'Fauth' lenzenkijker. De constructie van deze telescoop maakt deze extra geschikt voor het waarnemen van zonnestelselobjecten zoals Maan en planeten. De mensen konden door onze telescopen de kraters en bergketen op de Maan, de ringen rond Saturnus of de complexe wolkenstructuren op Jupiter waarnemen. De gevorderde kijkers gingen voor de meer uitdagende objecten zoals verre sterrenstelsels of sterrenhopen. De hobbyisten stelden hun apparatuur met regelmaat voor de sterrenwacht op om de bezoeker onder begeleiding de sterrenwacht te laten ontdekken.

De Zon

Sterrenkunde is niet enkel beperkt tot de nachtelijke uren; Ook overdag werd naar de hemel gekeken. Hoewel er dan geen sterren zichtbaar zijn konden bezoekers met onze *H-Alfa* kijker op een veilige manier en onder begeleiding zonnevlammen, lavastromen en zonnevlekken aanschouwen. Het dynamische karakter van het zonne-oppervlak was erg verrassend en indrukwekkend voor veel bezoekers

Een vrijdagavond bij de sterrenwacht: enkele opgestelde kijkers waardoor bezoekers de Maan en Jupiter aanschouwde

Educatief en cultureel erfgoed

De sterrenwacht beschikt over enkele antieke erfstukken die door verschillende partijen ter schenking werd aangeboden. Het meest indrukwekkende erfstuk is wel de 120 jaar oude 'Fauth' lenzentelescoop. Deze in 1893 gebouwde telescoop stond in het klooster van Valkenburg waar het bijdroeg aan belangrijke sterrenkundige ontdekkingen aan dubbelsterren. Daarnaast is de sterrenwacht in het trotse bezit van een 170 jaar oude "Fraunhofer"-kijker en enkele overige unieke exemplaren zoals een Russische "TAL" spiegeltelescoop en een Polarex lenzenkijker. Al deze kijkers worden voor publiekstaken ingezet.

*De overdracht van de Fraunhofer-kijker aan de sterrenwacht.
Geschonken door de Redemptoristen Nederland*

Heliostaat

In 2013 werd deze heliostaat aan de sterrenwacht gegeven. Met een heliostaat kan men op een veilige manier en middels een vaste instelling de Zon waarnemen. Door middel van een set beweegbare spiegels wordt het zonlicht geconcentreerd op een punt waar door middel van allerlei lenzen en filters de Zon op verschillende wijzen kan worden bekeken. De meest indrukwekkende wijze is wel het waarnemen in zogenaamd H-Alfa licht. Dit licht maakt enorm veel details zichtbaar zoals zonnevlammen, lavastromen en zonnevlekken. Deze heliostaat is erg uniek in Nederland en waarschijnlijk Europa.

De heliostaat verkeert in slechte staat en de vrijwilligers van de sterrenwacht werken er op dit moment aan om deze voor de zomer van 2014 operationeel te krijgen. Eenmaal operationeel zal de heliostaat in onze expositie geïntegreerd worden.

Zowel overdag als 's avond's werden de instrumenten veel ingezet om de bezoekers de hemel te laten ontdekken.

De Zon zichtbaar in H-Alfa licht. Veel details zoals fakkelvelden, zonnevlammen en zonnevlekken zijn goed zichtbaar

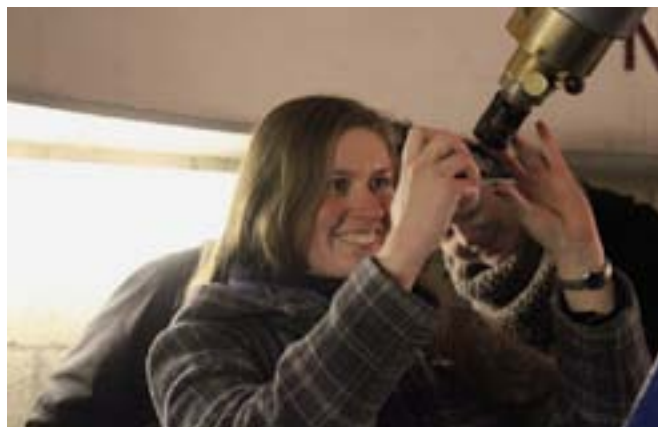

STERRENKUNDE ALS HOBBY

Sterrenwacht Limburg ondersteunde verschillende initiatieven van haar hobbyisten en van derde partijen. De sterrenwacht is een eigen hobbyclub rijk die iedere vrijdagavond bijeenkomt om kennis en de laatste nieuwtjes over de sterrenhemel te bespreken. Ook organiseerden zij tripjes en excursies naar andere sterrenwachten, beurzen en exposities. Bij helder weer gaan zij naar buiten om de sterrenhemel waar te nemen. Vaak betrekken zij daar ook de bezoekers bij. Soms gaan zij zelfs op pad naar donker gelegen gebieden om daar de sterrenhemel zonder de invloed van kunstmatig licht te aanschouwen.

Popularisering van de amateursterrenkunde

Regelmatig droegen de hobbyisten bij aan de popularisering van de (amateur)sterrenkunde en aanverwante onderwerpen. Onze expositie is deels ingericht om de resultaten van onze eigen hobbyisten tentoon te stellen en om de bezoeker inzicht te geven in de amateursterrenkunde. Zo werd ook ingehaakt op de landelijk georganiseerde evenementen zoals de Landelijke Sterrenkijkdagen, het Weekend van de Wetenschap en de Nacht van de Nacht. Deze evenementen zijn erop gericht om het publiek op een laagdrempelige wijze kennis te laten maken met de (amateur)sterrenkunde en aanverwante onderwerpen. Op deze dagen was de sterrenwacht extra dagen geopend en verzorgde extra kijkavonden en themalezingen.

Astro-Weekend

Sterrenwacht Limburg organiseerde in samenwerking met Astroforum.nl het zogenaamde "Limburgweekend". Dit weekend stond in het teken van kennisvergaring en de sterrenkunde. Waar overdag genodigden en de hobbyisten zelf lezingen en workshops gaven over bijvoorbeeld telescoopbouw werd er 's nachts de sterrenhemel onderzocht met eigen telescopen en met de telescopen van de sterrenwacht. Het evenement begint een landelijke reputatie te krijgen in sterrenkunde-land.

Aktieve hobbyisten

Hobbyist Piet Berger maakte deze fraaie foto van de melkweg

Astro-boekenclub

Iedere donderdagmiddag kwamen de senioren van de astro-boekenclub bij elkaar. Deze club bespreken een aan sterrenkunde gerelateerd boek of debatteren over een wetenschappelijk onderwerp

Derde partijen

Vereniging Galileo sloot met sterrenwacht Limburg een samenwerkingsverband om op regelmatige wijze lezingen te verzorgen over sterrenkundige onderwerpen. Deze lezingen zijn gericht op een ieder die geïnteresseerd is in de sterrenkunde. De lezingen waren toegankelijk voor zowel KNVWS-leden als ook het algemene publiek. In 2014 wordt deze activiteit voortgezet.

EDUCATIE

Educatie en jongeren zijn belangrijk voor de sterrenwacht. Het stimuleren van kennisvergaring achten we relevant voor de ontwikkeling van de jongeren. De sterrenwacht heeft het een en ander ontplooid op het gebied van educatie.

POLE

De sterrenwacht werkte verschillende malen samen met stichting POLE om educatieve programma's te bieden aan scholen op het gebied van weer-, sterrenkunde en milieu. Zo werden er praktische workshops en voordrachten gehouden waar de leerlingen middels opdrachten een oplossing moesten bedenken. Deze set-up sloeg erg aan bij scholen en beide partijen willen deze samenwerking in de toekomst gaan concretiseren door dit soort workshops met regelmaat te gaan verzorgen.

Mad Science

Sterrenwacht Limburg bood Mad Science een plek om haar activiteiten te ontplooiën. Mad Science laat kinderen op een leuke en leerzame wijze kennis maken met techniek en wetenschap. Zo organiseerde Mad Science bij de sterrenwacht in Mei zomerscholen waar leerlingen enkele dagen workshops doorlopen met thema's op het gebied van wetenschap en techniek. Ook in 2014 gaat Made Science in samenwerking met de sterrenwacht zomerscholen organiseren.

Wetenschapsweekend

Sterrenwacht Limburg deed mee aan het jaarlijkse weekend van de wetenschap. In dit weekend zetten musea, universiteiten, scholen en wetenschappelijke instituten hun deuren extra breed open om het publiek een kijkje te laten nemen achter de schermen. De sterrenwacht nam hieraan deel door middel van extra openstellingen in dat weekend waarbij de bezoekers extra themalezingen konden bijwonen, overdag de Zon konden aanschouwen en 's avond's de sterrenhemel.

Jongeren Werkgroep (JWG)

De Jongeren Werkgroep (JWG) is de jongerenafdeling van KNVWS. De JWG richt zich op wetenschappelijke educatie voor jongeren. Zij realiseert dit door middel van bijeenkomsten, excursies, workshops en het verzorgen van themavonden en lezingen, specifiek gericht op kinderen van 8 tot 21 jaar. JWG ontplooië samen met sterrenwacht Limburg enkele activiteiten voor de jonge leden van de JWG. Er wordt onderzocht op het mogelijk is om op termijn een vaste afdeling van de JWG op de sterrenwacht te stichten.

Nacht van de Nacht en sterrenkijkdagen

Beide landelijke evenementen staan in het teken van kenniswerving. Sterrenwacht Limburg deed mee aan de landelijke sterrenkijkdagen waar bezoekers de sterrenhemel kunnen ontdekken en waarbij de amateursterrenkunde extra wordt benadrukt.

De nacht van de nacht staat stil bij de effecten van lichtvervuiling. Lichtvervuiling heeft nadelige gevolgen voor het leefmilieu van mens en dier. Daarnaast wordt het zicht op de sterrenhemel ook ontnomen door het omhoog stralende licht. De sterrenwacht deed mee aan dit initiatief door onder het publiek bewustwording te creëren op de effecten van lichtvervuiling.

SAMENWERKINGSVERBANDEN

De sterrenwacht ging in 2013 met verschillende partijen samenwerkingsverbanden aan ten einde een sterker draagvlak voor haar exploitatie en voor de popularisatie van de sterrenkunde in het algemeen te realiseren. Velen van deze verbanden zijn gerelateerd aan sterrenkunde of educatieve exploitatie. In 2014 wil de sterrenwacht met enkele van deze partijen, vooral op educatief gebied, intensiever gaan samenwerken.

Sterrenwacht Limburg is lid van de Koninklijke Nederlandse Vereniging van Weer- en Sterrenkunde. Daarmee ondersteunen wij de popularisering van de amateursterrenkunde onder het algemene publiek. Ook dient de KNVWS als klankbord voor de amateurastronoom.

De vereniging Landelijke Samenwerkende PublieksSterrenwachten (LSPS) ondersteunt publiekssterrenwachten in haar exploitatie door middel van het aannemen van een adviserende rol en de facilitatie van kennisverspreiding.

garantie op groei van mensen en teams

Sterrenwacht Limburg werkt nauw samen met stichting eXplorion op het gebied van het beheer van het gebouw en haar directe omgeving.

BEZOEKERSAANTALLEN

	Volwassenen	Kinderen	Totaal
Individuele bezoekers	542	394	936
Groepsbezoekers	140	202	342
TOTAAL	682	596	1278

Website en social media

	Bezoekers	Unieke bezoekers	pagina's/bezoeker	Pageviews
sterrenwacht.nl	9.739	6.627	2,86	27.753
Facebook	3.088	Likes: +515	-	-

De sterrenwacht ontving minder bezoekers dan begroot in het werkplan van 2013. Dit komt deels doordat de sterrenwacht later in het jaar werd geopend. De bezoekers die (gratis) langskwamen tussen 1 januari en 22 februari zijn niet meegeteld. Ook speelde het weer niet altijd mee; 2013 was een relatief nat en bewolkt jaar waardoor veel vrijdagavonden bewolkt waren. Mensen leken het weer als maatstaf te gebruiken om al dan niet de sterrenwacht te bezoeken. Het najaar en de winter van 2013 zagen een toename van bezoekers dat waarschijnlijk te wijten is aan het nieuws rondom de komeet ISON en door een toename in actieve PR-activiteiten. Zo werd er zeker na de zomervakantie actiever naar buiten getreden door middel van folders, persberichten en intensief gebruik van Facebook en Twitter. Daarnaast werd er tijdens PR-acties ook meer gericht op de binnen-/slecht-weer activiteiten van de sterrenwacht geadverteerd. Sterrenwacht Limburg verwacht in 2014 een verbetering door een verdere interactieve uitbreiding van onze expositie, toename van (groeps)activiteiten en de geplande uitbreiding op het gebied van educatieve activiteiten.

Zowel sterrenwacht.nl als ook onze social media pagina's werden in 2013 goed bezocht. De sterrenwacht gebruikte haar website en social media pagina's actief om het publiek in te lichten over de laatste sterren-nieuwtjes alsmede ook het aankondigen van sterrenwacht-activiteiten. De bezoekpieken lagen, zoals te verwachten, rond de landelijke activiteiten gerelateerd aan sterrenkunde en wetenschap. Ook de komst van komeet ISON in november en december zag een toename van internetbezoekers.

Ruim 60% van de bezoekers kwamen uit de directe regio en bleven gemiddelde 3 minuten op de website kijken. 54% van onze bezoekers hadden een leeftijd van 30 jaar of jonger. De gegevens werden verzameld door het gebruik van Google Analytics.

INFORMATIE

Openingstijden
Vrijdag van 19:30 - 23:00
(bij heider weer langer)

Entree
€ 2,50 per persoon
(vanaf 6 jaar)

Voor meer informatie bezoekt u onze website: www.sterrenwacht.nl

/sterrenwachtilmburg /sterrenwacht

Sterrenwacht Limburg
Sterrenwacht Limburg
Schaapskoolweg 95, Heerlen
www.sterrenwacht.nl

STERRENWACHT IN DE MEDIA

In 2013 kwam sterrenwacht Limburg op verschillende wijzen in de media. Vooral de opening trok media-aandacht. Enkele vrijwilligers kwamen namens de sterrenwacht regelmatig op de radio, televisie of in de krant. Ook andere evenementen zoals de sterrenkijkdagen, komeet ISON of de nacht van de nacht kwamen in het licht.

Social media

Tegenwoordig is het gebruik van social media onmisbaar. In 2013 hield de sterrenwacht door middel van onder andere haar website, Facebook en Twitter het publiek op de hoogte van de sterrenkunde-weetjes en ook over de ontwikkelingen van de sterrenwacht zelf.

En ander belangrijk media blijft de krant. Verschillende kranten berichtten over de sterrenwacht.

vrijdag, 09 november 2012

WËTSTE NOG

De sterrenwacht op de Brunsummerheide heeft onlangs een aardige cadeauje gekregen van de paters in Wittem: een oude, maar perfect werkende sterrenkijker uit 1843.

Sterrenkijken met de pater

door René Willems

Napismus, de planeet die het voren van de aarde af staat, is waarnaembaar als kleine lichtspij, zegt Norbert Schmidt. De antieke sterrenkijker die de Sterrenwacht Limburg onlangs heeft gekregen van de paters in Wittem, doet qua beeld niet onder voor de computergerestauteerde telescopen van nu.

„Het enige verschil is dat je die antieke kijker helemaal met de hand moet instellen”, legt Schmidt uit. „Maar nu is dat makkelijker dan ooit te voren.”

De volksterrenwacht op de Brunsummerheide heeft een paar weken geleden de hand kunnen leggen op de oude telescoop uit het jezuïetenklooster in Broekhem-Noord. De kijker, in 1873 gebouwd bij de firma Fauth & Co in de Verenigde Staten, wordt op dit moment gerestauteerd. „We zijn bijna klaar”, zegt Schmidt.

Het nieuws over de oude telescoop van de jezuïeten heeft de redemptoristen in Wittem op een idee gebracht. „Ik kreeg een mailje van de paters waarin ze vertelden dat zij een nog oudere telescoop hadden”, aldus Schmidt. „Wij konden die gratis overnemen, want zij wilden dat de kijker uit 1843 in Limburg bleef.”

Schmidt kan zijn enthousiasme nauwelijks bedwingen als hij de antieke sterrenkijker laat zien. „Het apparaat is gebouwd door Joseph von Fraunhofer”, legt hij uit. De telescoop van Von Fraunhofer was de eerste waarmee de kleuren van de hemelobjecten onder de microscoop

Zaterdag, 23 februari 2013

STERRENWACHT Broeder Rogier van de Beyart neemt gerestauteerde telescoop van de jezuïeten officieel in gebruik

‘Door de wolken zie je de hemel niet’

In de sterrenwacht op de Brunsummerheide heeft de 94-jarige broeder Rogier gisteren de gerestauteerde telescoop van de jezuïeten uit Broekhem onthuld.

door René Willems

De trap naar de koepel is

Broeder Rogier van de Beyart bij de gerestauteerde telescoop van de jezuïeten in de koepel van de Sterrenwacht Limburg.

X-school in de telescoop daar krant las dat zijn zbroeders zo'n ijn sterrenwacht ervoor dat de te-zing. „Wij kon-licht toch niks imburg heeft de

antieke telescoop, in 1897 gebouwd door de firma Fauth & Co, helemaal gerestauteerd. Bij de her-opening van de volksterrenwacht op de Brunsummerheide is de opgeknapte telescoop officieel in gebruik genomen. Broeder Rogier - zelf jarenlang lid van de sterrenwacht - trekt deze vrijdagmiddag het zwarte doek van

Zien we nog sterren?

Gulpen-Wittem wordt

Wethouder Jan Bormans (CDA)

wek haar arrest. „Wij gaan's

het college bij het bijplaatsen van nieuwe lampen in principe voor energienieuwige led-lampen. „Dat is

Broeder Rogier van de Beyart bij de gerestauteerde telescoop van de jezuïeten in de koepel van de Sterrenwacht Limburg.

Sterrenwacht Heerlen weer open

De publieke sterrenkijker in Heerlen is weer open.

Vorig jaar werd hij nog door geldgebrek met sluiting bedreigd. De antieke telescoop uit 1873 is gerestauteerd door vrijwilligers en ook het museum is weer open.

De sterrenwacht viel onder het Continium in Kerkrade maar is nu door een stichting opgenomen. De gemeente Heerlen steunt de club financieel.

Het is de enige publieke sterrenwacht in Limburg. Volgende week wordt hij officieel geopend.

FINANCIËEL EN ORGANISATIE

Omschrijving	Begroot 2013	Resultaat 2013	Begroot 2014
Negatief resultaat 01-01-2013		477	
KOSTEN			
Huisvestingskosten			
Energiekosten	7500	4703	8200
SLA exploratie	4000	3000	3000
Verzekeringen	600	295	400
Schoonmaakkosten	450	508	300
Algemeen klein onderhoud en instrumentarium	900	1056	2500
Renovatiewerkzaamheden	2250	662	
Kosten activiteiten			
Uitgaven activiteiten & exposities	2000	1952	5000
Inkoop horeca	760	1204	1000
Inkoop winkelvoorraad	900	109	500
Organisatiekosten			
Drukwerk	150	288	600
Papier	60	71	100
Postkosten	30	111	50
Internet & telefonie	600	158	300
Vergaderkosten	50	21	100
Website hosting + domein	20	82	50
Financiële kosten			
Bankkosten	60	127	100
Overige kosten			
Incidentele uitgaven & algemene reserve	500	1000	500
Afschrijving		363	
TOTAAL KOSTEN	20830	16197	22700
BATEN			
Subsidie gemeente Heerlen	7500	6750	7500
Overige subsidies & inkomsten sponsors	3000	275	2000
Gebruik ruimten door derden	300	1180	1500
Donaties leden	1500	2650	2500
Verkoopbrengraten	2500	2543	2900
Entreegelden activiteiten	6030	3446	6300
TOTAAL BATEN	20830	16844	22700
RESULTAAT	0	647	0

Organisatie

Op 31 december 2013 bestond het bestuur uit vijf leden:

- Norbert Schmidt (voorzitter);
- Kai Gerards (secretaris);
- Christian Mass-Protzen (penningmeester);
- Erik Essers (algemeen bestuurslid);
- Kay van Rooyen (algemeen bestuurslid).

Er vonden dit jaar geen mutaties in het bestuur plaats.

Dit jaarverslag werd vastgesteld en goedgekeurd tijdens de bestuursvergadering op 14 februari 2014,

Toelichting

Sterrenwacht Limburg kijkt met tevredenheid terug op het financiële resultaat over 2013. 2013 was het eerste operationele jaar.

Kosten

Verschillende posten vielen lager uit. Door beperkte openstelling vielen de energiekosten lager uit dan begroot. Hetzelfde geldt ook voor de renovatiekosten; De sterrenwacht werd door veel bedrijven in natura ondersteund. Dit feit drukte enorm op de renovatiekosten. Verder heeft de sterrenwacht de post voor reserves en incidentele uitgaven vergroot.

Baten

De post "overige subsidies & inkomsten sponsors" viel erg tegen. Bedrijven boden hun ondersteuning aan in natura waardoor de geldstroom op die post laag bleef. Het gebruik van ruimte door derden komt veelal voort uit samenwerkingsverbanden waarin de partij medeed aan het dekken van de verbruikskosten. De entreebaten liepen zoals verwacht ook achter hetgeen in lijn ligt met de verklaring bij de bezoekersaantallen. Een meevaller waren de donaties van particulieren. Omdat het allemaal nieuw en volgens velen origineel was, werd er relatief veel gedoneerd. Het bestuur verwacht hierin wel een sterke afname voor 2014 en verder omdat "het nieuwe" eraf is.

Al met al is het bestuur erg tevreden over het eerste jaar maar het bestuur ziet de noodzakelijkheid in om vooral de baten op entree te verhogen om zo de geanticipeerde toename in expo-uitgaven en uitgaven aan samenwerkingen te bekostigen.